Nro 120
D. 22. Maia.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Założenie Katedry w Radomyślu 1785.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JW. Hrabia *Ożarowski* Jenerał Poru: Adjutant J.C.K.M. przybył do *Warszawy*.

Wyszedł z druku Tom 3 *Pomnożenie Dykcjonarza Roślinnego ś. p. X. Krzystofa Kluka*, kontynuowany w *Warszawie* przez K. *Siennickiego*. Osoby tak w Warsz: iako i z Prowincji posiadaiące za rewersami zeszie 2 tomy, raczą się z niemi wcześnie zgłosić do Apteki przy ulicy *Długiej* pod Nr 516 naprzeciw Kollegium XX. *Piiarów* po odebranie 3go za opłatą i za 4ty zł: 18, ko powyjściu, co wkrótce nastąpi w Tomie 4m, zgłaszaiące się osoby 26 zł. płacić będą obowiązani. Osoby chcące nabyć całe dzieło za zł: 36. zaś po wyjściu ostatniego Tomu 4 za zł: 54 będą mogły dostać.

—Transport świeży *Litografji Paryzkiej*, iako też wzorów *Architektonicznych* przez *Krafta* i przez tegoż, *Zbiór celniejszych gmachów Paryża i iegoż okolic* (Recueil des plus Jolis Maisons de Paris et de ses Environs) w 2ch tomach z opisem, wzory gustowne dla Bronzowników, Slosarzy i Tapicerów, nadszedł do Handlu A. *Dal Trozza*, przy ulicy Senatorskiej Nr 496.

Artykuł nadesłany.— Z przyczyny że teraz *Kozie mleko* na *lekarstwo Maiowe* używane być zaczyna, rozumiem że nie od rzeczy będzie udzielić Publiczności wiadomość o zdarzeniu na *Podolu* w Powiecie *Winnickim* we wsi *Sopronów* zwanej zaszłem. Dziecie półroczne płci Męzkiej, tak było schorowane, że nadzieia wszelka utrzymania go przy życiu zginęła, w tem przyszła mysl szczęśliwa iego Ojcu, aby mu dać ssać *kozę*. Dzieie się tak, że w zimie ogrzawszy kozę, 3 krotnie, to iest rano, w południe i wieczór, daią ssać też kozę położoną na kanapie rzeczonemu dziecku. W parę niedziel tyle się koza do swego obowiązku przyzwyczaiła, że w oznaczonej godzinie będąc wolną, przychodziła do mieszkania, pukała rogami we drzwi, a gdy iej otworzono, ogrzawszy się przy ogniu, kładła się na kanapie dobrowolnie, i z największem uczuciem przywiązania dała się ssać chłopcu póty, póki mu się podobało. Takie lekarstwo proste, uzdrowiło zupełnie dziecie, a Ojca pobudziło do wdzięczności dla tak przychylnego dziecku swemu stworzenia. Niezawadzi donieść przy tem zdarzeniu, że w Polsce nieiaki *Ekonomista* za panowania *Stanisława Augusta*, wydał krótkie pisemko o osobliwszym pożytku chowania kóz dla pewnych okolic, gdzie między innemi o lekarstwie z mleka iest wzmianka.

Lubownicy Muzyki, iak zawsze, również i wczoraj przy wznowieniu ulubionej Opery *Sroka złodziej*, zadowolnieni z talentu JPani *Meierowej*, zaszczycili ią przywołaniem.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z *Anglji*.

w *Szaffordhire* doszła nędza do najwyższego stopnia. w Mieście *Tum* Rzeznik szedł za biedną kobietą, która zgłodu ukradła mu ćwierć baraniny; przybywszy pod

iej mieszkanie spostrzegł przez okno że niebawnie ową ćwierć baraniny podzieliła między swoie zgłodniałe dzieci! które to mięso surowe z największą chciwością zjadły. Rzeznik wzruszony litością na tak okropny widok, obdarzył pieniędzmi tę biedną kobietę aby dla dzieci kupiła chleba.—Liczba zniszczonych warsztatów szybko-bieżnych przez zbuntowanych robotników, wynosiła w iednym tygodniu 855, a razem z innemi ieszcze warsztatami mechanicznemi, zniszczono ich do 1,000, których wartość liczą do 1,200,000 złp. Oprócz tego zniszczyli także ci niespokojni ludzie 10 młynów przędzalnych. — Dochód z Balu który był dany w *Londynie* na wsparcie zbiegłych *Hiszpanów* i *Włochów* znajduiących się w *Anglji*, przyniosł po odtrąceniu wydatku 100,000 złp:—Podług listów z *Alexandrji*, d. 10 Marca r. b. wydał Wice Król *Egiptu* Firman, mocą którego ustanawia się wartość *Dolara* na 15 *Piastrów*. Mahometanie i Europejczycy muszą się trzymać tego przepisu, gdyż w przeciwnym razie za karę utracą swoie *Nosy*!.— Cło które iak doniesiono, iest ustanowione po 12 szelingów od kwartra zboża zagranicznego, maiącego być wprowadzanem do *Anglji*, było tylko proponowane przez Ministrów Angielskich, lecz dotąd nic niedoniesiono czy ten proiekt przeszedł przez obie izby. — *Globe and Traveler* donosi, że w wieży *Londyńskiej*, zrobiono bardzo ważne doświadczenie z najsilniejszem światłem iakie tylko przemysł ludzki zrobić może. Otrzymuią go zwracaiąc na wapno, za pomocą pędu gazu kwasorodnego, *alkohol* zapalony, czyli mówiąc innemi słowy, płomień od lampy na spirytusie. Swiatło to iest 80 razy gęstsze niżli światło *kinketu* iednakowej wielkości. Mówią że można ie doyrzeć o 120 mil angielskich. Przyczyna tego fenomenu nie iest ieszcze znana, lecz zdaie się, że inne istoty ziemne, także staią się świetne przez tenże sam postępek; istota zwana *zercon* ma tę własność w najwyższym stopniu. Wyobrażamy sobie iaką korzyść można otrzymać z tego odkrycia, przy latarniach morskich.

z Francji.

Monitor Paryzki zbiiaiąc wieść rozgłoszoną przez niektóre Dzienniki że bardzo wielu Oficerów franc: w tym roku żądało dymisji, donosi iż od roku 1816 aż do 1819 wzieło co rok po 502 Officerów dymisje z woiska franc: od roku zaś 1820 do 1825 zmnieyszyła się taż liczba, gdyż tylko po 205 Officerów, takowe otrzymało, a nakoniec w r. b. licząc przez miesięcy 4, niewyszło ich więcej nad 45.— Przysłano do *Paryża* bullę Oyca S: wydaną przeciw wszystkim *tajnym Towarzystwom*, która teraz iest przedstawiona Radzie stanu.—Interessa sukcessyjne zmarłego *Napoleona* zostały zgodnie ukończone między należącemi do nich osobami. Bankier *Lafit* przy tem działaniu ściśle dopełnił ostatnią wolę zmarłego, bez najmnieyszego wyiątku.—Gazeta Paryzka *Kurjer* donosi według odebranych listów z *Martyniki* d. 1 Marca r. b., iż ta wyspa znajduie się w smutnym stanie. Uzbroiono teraz tameczną gwardją narodową która się składa prawie z samych wolnych *Murzynów*, gdyż większa część garnizonu miejscowego ciężko choruie niemogąc znieść tamecznego klimatu. Ten nowy środek pociągnął za sobą, iż *Namiestnik* wydał odezwę, mocą której zezwala *Murzynom* używać praw politycznych.—Na dochód braci *Frankoni* których teatr niedawno pogorzał, dano w *Paryżu* operę z muzyką *Spontyniego*, pod tytułem *Ferdynand Kortez*, dochód przyniosł 20,000 fr:

z Niemiec.

Dnia 9 b. m. rzeka *Dunaj* w kolicach *Wiednia* nagle wezbrała, woda przez kilka dni wzniosła się do pół 6tej stopy.—Listy z *Augs-*

burga donoszą, iż po ciągłej suszy trwaiącej do końca z. m. spadł d. 1 bm. gęsty śnieg i blisko na stopę wysoko leżał na ulicach i drogach tamecznych. D. 3 b. m. nastąpiło łagodnieysze powietrze, potem upał i grzmot. Pierwsze uderzenie pioruna trafiło na trzodę paszącą się w polu o pół ćwierci mili od *Augsburga*, składaiącą się z 170 owiec, które do iedney zostały zabite, lecz Pasterz wraz z psem, znajduiący się niedaleko tej trzody, został ocalony. D. 1 b. m. zmarzł człowiek na drodze między *Augsburgiem* i *Friedbergiem*, który będąc piiany, położył się w śniegu i iuż niepowstał.— D. 5 b. m. odbywał Król *Niderlandzki* swą zwyczajną czynność pracuiąc z Ministrami w gabinecie, co iest znakiem iż powrócił do zdrowia.—D. 23 obchodzonym będzie w mieście *Norynberdze* 300 letni Jubileusz istnienia tamecznego Gimnazium, gdyż w tym dniu upłynie 300 lat iak znany *Filip Melanchton* utworzył ten Instytut szkolny.— Wprowadzenie *parnej żeglugi* zrządzi wielką rewolucją na *Renie*; przygotowywaią się iak gdyby do wojny; iuż wszyscy szyprowie skracaią swoie żeglugi, a *Holendrzy* staią teraz, a często z niewielkim ładunkiem, w 6 lub w 8 dni w *Kolonii*; toż samo dzieie się i na średnim Renie; z *Moguncji* do *Kolonji* potrzebuią 2ch dni, a na powrot półtrzecia. Pomiędzy *Moguncją* a *Kolonją* płynie dyliżans nadoł przez 4, a w górę przez 6 godzin. — Godnem iest uwagi powszechne zniżenie w *Niemczech* opłaty od przewozu ciężarów, zrządzone przez ostatnie pieniężne stosunki. Na drogach od *Renu* do *Austrji* płacą iuż tylko połowę tego co zeszłego roku, a tylko ćwierć względem woiennych czasów; przyczem furman musi ieszcze opłacać drogowe. Zysk tych ludzi iest zbyt mały, a często znajduią się w potrzebie, gdy nie maią ładunku na powrot, sprzedawać swoie statki i wozy. — w Jednej z wsi *Szwajcarskich* umarł niedawno *Pasterz*, który przez 81 lat swego życia nie oddalał się dalej iak o pół mili od miejsca swego urodzenia; iedynem iego zatrudnieniem było paszenie trzody, lecz miał nadzwyczajną pamięć i co niedziela, młodzieży opowiadał najdokładniej wszystkie zdarzenia swej okolicy.

Od Granic Tureckich.

List prywatny z *Smirny* donosi d. 5 z. m., iż Pan *Hudson Lewe* b. Gubernator wyspy S. *Heleny*, odbywaiąc podróż, gdy zatrzymał się w *Smirnie*, byłby poległ z ręki fanatycznego Francuza. Aient tamecznego francuzkiego Konsulatu nazwizkiem *Perry* wpadł do mieszkania P. *Lewe*, a gdy znalazł zamknięte, wyłamał drzwi, i zniszczył wszystko co wniem znalazł, szczęściem że *Lewe* w tej chwili znajdował się na okręcie francuzkim, przez co szczęśliwie uratował sobie życie. *Perry* który był uzbroiony puginałem, został schwytany i uwieziony w tamecznym domu Konsula Francuzkiego. P. *Hudson Lewe* zostaie od tego wypadku na okręcie Angielskim. — Dziennik *Gwiazda* udziela wiadomość z *Liworno* d. 26 z. m. dokąd przybyło kilka listów z *Missolongji*, a mianowicie ieden pisany przez *Nota Bozarysa* dowódcę tej twierdzy, do żony poległego dowócy *Markos*, w którym opisuie miłość ojczyzny *Suljotów*. Widzieć można na wałach *Missolongji*, 10 letnich chłopców strzelaiących do nieprzyiaciół, niemniej kobiety dzielące niebezpieczeństwa z swemi ojcami i mężami nie lękaiąc sie największych niebezpieczeństw.— **DONIESIENIA.**

Sąd Policji prostej Ptu Hrubieszowskiego Wzywa wszelkie władze kraiowe, aby zbiegłego Judkę Maiera Żyda z Grabowca, wzrostu średniego, twarzy ściągłej, oczów piwnych, włosów na głowie i brodzie czarnych, w wieku około lat 27 maiącego, o liczne kradzieże poszlakowanego, ściśle śledzić w terrytorjach swych iurysdykcji polecić raczyły, a wyśledzonego pod

nayściślejszą strażą do Sądu tuteyszego dostawiły. — Hrubieszow d. 6 Maia 1826 r. — Podsędek M. Lewicki.

Podpisany poleca się Szan: Publ: z wynalezioną przez niego i aprobowaną Maścią do wykorzenienia Odcisków. Nie wymieniam pochwał na które ten wynalazek zasłużył w naysznaczniejszych miastach Europy, iako to: w Petersburgu Berlinie, Londynie etc. gdyż przyużywaniu teyże maści każdy przekona się o dobrym iey skutku. Nabyć iey można w puszkach po złp 4, przy których dołączony iest opis używania. — E. *Heyman* w Hotelu Drezdeńskim Nr 1.

☞ Sklep duży z dwoma oknami i 2 Pokoie przy ulicy Nowy-Swiat Nr 1315 na przeciw ulicy S. Krzyzkiey, od S. Jana r.b. do naięcia informacyą powziąść można w tymże domu w Składzie Korzennym.

w Grzegorzewicach Obw. Warsawskim pod Mszczonowem o mil 6 od Warszawy, iest gmach murowany na Przędzalnią lnu zbudowany w którym siła wodna działa. Gmach ten zdatny na zakład sukienny lub inną rękodzielnią, wraz z innemi domami fabrycznemi są z wolnej ręki do przedania lub wydzierżawienia, Folusz i potrzebne budowle łatwo i prędko mogą być przybudowane, albowiem znayduią się w miejscu przysposobione materjały i osiedli Majstrowie Cieśle, Mularze, Stolarze, Slosarze i Tokarz. Tamże iest do wypuszczenia Młyn wodny o 3 kołach, propinacya z Austerją murowaną, Billardem i Kręgielnią; wiadomość przy ulicy Długiey Nro 575 na 2em piętrze.

Osoba posiadaiąca ięzyk francuzki i polski gruntownie, arytmetykę, życzy przyiąć obowiązek guwernantki tak do począłkowych iako i dalszej edukacji sposobna. Wiadomość powziąść można pod Nr 327 na Nowem Mieście na przeciw Kościoła Franciszkanów; w temże samem miejscu iest Panna sposobna do robot i do rozmawiania po francuzku z Panienkami, życzy weyść w obowiązki.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż aukcja na przedmioty iako to: maszynę elektryczną do zapalania ognia, serwetę ordynaryjną, tu w Warszawie w Rynku Starego Miasta w d. 23 m. i r.b. zrana o godzinie 10 za gotowe pieniądze więcey daiącemu odbędzie się.

Andrz Tryllerowicz Kom: T.C.W.M.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż aukcja na effekta iako to: łożka, lustra, komody, kanapy, postument do zegaru, krzesła itp. tu w Warszawie przy ulicy Czajnej Nr 1999 w d. 23 m. i r.b. o godzi: 3 z południa, za gotowe pieniądze więcey daiącemu odbędzie się. — Andrz: Tryllerowicz K. T.C.W.M.

Dnia 23 Maia r.b. o godzinie 10 zrana na Targu Rynek Starego Miasta zwanym sprzedane będą przez publiczną licytacją Ruchomości iako to: Kanapy, Krzesła, Sofy, Kopersztychy, Szafy, Łożka, Zegar, Paiąki, lustra, Szlaban itp. za gotowe pieniądze. —

Jan Łabęcki K. T.C.W.M.

Dobra Szlacheckie Dziedziczne w Powiecie Gostyńskim, mil 12 od Warszawy, od Wisły pół mili położone, włók Chełmińskich 40 maiące, w których bór dębowy i sosnowy, łąki na siana fur 100, 2 młyny przy Rzece, wysiewu oziminy korcy 150, gorzelnia, karczma przy trakcie do Wisły, gromady Gospodarzy 12, z wolney ręki do sprzedania za bilety listów zastawnych systematu Kre: Ziem:, życzący takowe nabyć, raczy się zgłosić do Stanisława Zadery w mieszkaniu iego, co dziennie do godziny 9 zrana przy ulicy Długiey Nr 557 na 1 piętro.

Fryderyk Gericke z Lipska i Szneberga przybył po raz ostatni na tuteyszy SS. Filipa i Jakóba Walny Jarmark Warszawski z swemi iuż Prześ: Publiczności wiadomemi artykułami własney fabryki, iako to: Koronki i Blondyny, Czepki z Koronek i Blondyn i tym podobne, Tule tak w paski iako 6 ćwierci, 8 ćwierci, i 10 ćwierci łokcia szerokie, wszystkich gatunków, przyrzekaiąc naypomierniejszą cenę. Skład iego przy ulicy Senatorskiey Nr 467 na przeciw Petyskusa Domu.

Ktoby miał do wydzierżawienia dobra na lat 6, mil 9 od Warszawy odległe, w dobrem położeniu, z gorzelnią i borem, pańszczyzną dostateczną do obrobienia gruntu, czyniące rocznie intraty od 8 do 12 lub 20 tysięcy zł: czynsz płacić się maiący pół rocznie, maiący takowe, zgłosi się do Expedycyi Poczty w Iłowie.

Pacht Mleka, od 40 dobrych Holen: Krów, doskonałą paszą żywionych, można wziąść w arędę od Sgo Jana r.b. lub prędzey. O warunkach dowiedzieć się każdego czasu u Nowickiego utrzymuiącego Kantor zleceń Służących naprzeciw Arsenału Nr 576.

Summa złp: 19,000 na pierwszey hypotece dóbr posagowych w Wdie: Podlaskiem mil 7 od Warszawy lokowana, do nabycia, w zamian za dom z ogrodem na Przedmieściu w Warszawie. Życzący sobie zamiany, bliższą wiadomość poweźmie u Murgrabiego w gmachu po Karmelitańskim przy ulicy Dziekanka Nr 2067.

Wczoraj zginął Wyżeł biały, uszy i łeb kasztanowate, i takież łaty po bokach, na grzbiecie i łopatce, w 3ch miejscach oparzony; ktogo odda pod Nr 461 przy ulicy Senatorskiey na 1 piętro, otrzyma 3 ruble.

Teatr. Jutro Kom: *Upominek Xięcia i Taniec*